

som kommer til at betale mere efter Hartkornnet, end de kunne faae ligvideret i deres Indkomstskat, medens Andre ville faae hele deres Hartkornsskat ligvideret deri, og de, der ikke faae det, ville altsaa blive beskattede meget høiere, end de, der faae Godtgjærelse igjennem Indkomstskatten. Jeg vil senere komme til at paavise, at dette er Tilfældet i en høiere Grad, end man maaskee troer, og at en Forandring i dette Punkt er absolut nødvendig. Men har jeg ikke taget feil med Hensyn til Rigsdagens Mening med den Lov, der foreligger, nemlig at det er Hensigten at bringe denne Skat over fra at være en directe Hartkornsskat til at blive en Indkomstskat, fremtræder § 1, der atter er optaget i Forlaget, ikke som andet end en dobbelt Dpkrævning hos de samme Ydere af to Dele af den samme Skat. Denne Foranstaltning havde maaskee forrige Aar, da Skatten blev vedtaget, en finantziel Betydning og Værdi, — det skal jeg erkjende — idet man derved fik Leilighed til at faae endeel af Skatten ind paa et tidligere Tidspunkt, end hvis man først skulde have opkrævet den igjennem Communerne, men jeg troer tillige, at man gjorde sig skyldig i en Illusion, idet man antog, at man ved at holde sig til den directe Hartkornsbetaling, kunde drage Nytte af de offentlig ansatte Dpkrævere, nemlig Amtstuerne. Der er i § 4, som ogsaa i den af Indenrigsministeriet udarbejdede Veiledning stadigt henviist til Amtstuerne, og der staaer i Loven udtrykkelig paabudt, at Amtstuerne skulle give de Dplysninger, der ere nødvendige for Sognene til at kunne paaligne Skatten. Men er det kun en dobbelt Dpkrævning, der naaes ved denne Foranstaltning, skjønner jeg ikke, hvad der nu er derved at vinde; thi den Betragtning, at den skulde gaae ud paa at faae Skatten ind et halvt Aar tidligere, forekommer mig ikke at være tilstrækkelig begrundet ligeoverfor de Ulemper, der ere forkubne med at vedblive paa den Maade, hvorpaa man har begyndt, og hvad Amtstuerne angaaer, troer jeg, at de Fleste ville have gjort den Erfaring, at det er en Illusion, naar man antager, at disse skulde kunne levere det Materiale, der er nødvendigt for Sognene til at kunne opkræve Skatten. Det kan gaae an, hvor der er Selveierdistricter; men det er uden

Betydning, hvor der er Godsseierdistricter, og endnu mere hvor der er Arvefæstebidricter; thi der kunne Amtstuerne kun have Godscontoen, hvormod de enkelte Conti — og det er dem, det kommer an paa — alene findes paa Godscontoiret. Der er ikke nogen Bestemmelse i Loven, og der kan maaskee heller ikke være nogen, der paalægger Godsbestyrerne at indsende til Amtstuerne en Fortegnelse over de enkelte Gaardes Conti; Sogneforstandersfaberne ere altsaa henvisne til at søge de nødvendige Dplysninger i de Vedkommendes Skattebøger, og at dette er et besværligt og meget omstændeligt Arbejde, behøver ingen videre Forklaring. Jeg troer altsaa, at man forsaavidt gjerne kan sige, at Bestemmelsen i § 1 ligeoverfor Skattehyderne i Almindelighed ikke er andet end et Omsvøb, der tager en heel Deel Tid og bringer Forvirring ind i Sagerne, og at den navnlig iaar har været en ikke lidet medvirkende Aarsag til, at de Foranstaltninger, som ere nødvendige for, at Skatten kan lignedes, først bleve trufne senere end ellers, fordi man ventede at faae Dplysninger fra Amtstuerne, som, da man fik dem, viste sig ikke at være andet end ganske simple Regnestykker, saasom, at naar Sognet har saa og saa mange Tønder Hartkorn à 3 Rd., skal det svare saa og saa mange Hundrede Rigsdaler i Skat, Noget, som man selv kunde regne ud. Der er af en æret Taler henviist til et andet Moment — som jeg skal erkjende ikke har nogen Betydning med Hensyn til det, der kommer ind ved Skatten, men som alligevel er af en overordentlig stor Betydning — nemlig den Mangel paa Velvillie, hvormed Befolkningen i det Hele betragter Skatten og som alene er foranlediget ved denne deelte Dpkrævning. Som det ærede Medlem bemærkede, seer den større Deel af Communens Beboere ikke den originale Skatteligning; de høre kun, at Peer, der er Gaardmand, er krævet for 3 Rd. 4 Mk., og at Poul, der er Huusmand, ogsaa er krævet for 3 Rd. 4 Mk., og dette er for dem en himmelraabende Uret (Mødfigelse!); ja, for dem, der see og forstaae Listerne, er det ikke Tilfældet, men de Fleste see ikke Listerne og kunne heller ikke forstaae dem, selv om de see dem. Der bliver derved bragt en stor Misforngielse tilstede,